

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223010594
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4223010594.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a Mgr. Lubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona, o sťažnosti obžalovaného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 02.11.2023, sp. zn. 3Tp/120/2023, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 23. novembra 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovaného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku ponechal obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) vo väzbe z dôvodov podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku. Podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby. Podľa § 80 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku neprijal písomný sľub obžalovaného. Podľa § 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že dôvody väzby u obžalovaného nepominuli ani v súčasnosti, zistené skutočnosti naďalej nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a toho času podaná aj obžaloba bol spáchaný, napĺňa všetky zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona a § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona, naďalej existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, pričom z okolností a skutočností, ktoré už boli uvedené v uznesení Okresného súdu Komárno sp. zn. 3Tp/28/2023 zo dňa 20.06.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tpo/29/2023 zo dňa 12.07.2023 a v uznesení Okresného súdu Komárno sp. zn. 3Tp/47/2023 zo dňa 21.09.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tpo/39/2023 zo dňa 04.10.2023, keď sa naposledy rozhodovalo o väzbe obžalovaného a ktorých existencia ani toho času nepominula, naďalej pretrváva dôvodná obava, že by obžalovaný v prípade prepustenia na slobodu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Zároveň od toho času až doposiaľ nevyšla najavo žiadna taká nová skutočnosť, ktorá by túto obavu oslabovala alebo vyvracala, teda dôvody, ktoré viedli k vzatiu obvineného do väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku pretrvávajú aj naďalej. Súd I. stupňa zároveň skúmal možnosť nahradiť väzbu inštitútmi upravenými v paragrafe 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ta dohľadom probačného a mediačného úradníka, avšak na už vyššie uvedené iné skutočnosti týkajúce sa osoby obžalovaného a povahy veci o takýto postup v danom prípade neprichádza do úvahy.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal sťažnosť obžalovaný, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne tým, že podľa jeho názoru sa súd nevysporiadal s materiálными dôvodmi väzby a ani s formálnymi dôvodmi. Výroku pod bodom II napadnutého uznesenia nie celkom rozumie, nakoľko žiadosť o prepustenie z väzby nepodával. Ani takú žiadosť podať nemohol, nakoľko

neuplynulo 30 dní odo dňa kedy rozhodnutie o jeho prvej žiadosti o prepustenie z väzby nadobudlo právoplatnosť. Uznesenie má vadu vo výroku, ktorým súd rozhodol o žiadosti, ktorá nebola podaná. Poukázal na nález Ústavného súdu SR ÚS 452/2020-52, ktorý síce pojednáva o kolúznej väzbe, avšak má za to, že právnu vetu je možné analogicky aplikovať aj na väzbu preventívnu. V predmetnom náleze Ústavný súd uviedol, že dôvodnosť väzby nemôže byť vyjadrená neurčito, všeobecne až frázovito. Dôvody väzby musia byť v rozhodnutí o vzatí obvineného do väzby vyjadrené jasne a zrozumiteľne, konkrétne a vo vzťahu k samotnému obvinenému, a teda nie spôsobom, z ktorého „možno“ dôvody väzby len dedukovať. Ďalej poukázal na zákonné podmienky pre vzatie obvineného do väzby, ako aj na nesprávnu a nezákonnú kvalifikáciu trestného činu, z ktorého je obvinený. Uviedol, že poškodený sa na území SR zdržiaval už v čase podania trestného oznámenia neoprávnene, je českým štátnym občanom, a nemal ani nemá povolenie na pobyt. Prechodný pobyt obžalovaného je v Českej republike, o čom predložil do spisu osvedčenie o registrácii, ktorej platnosť je do 14.02.2033 a z uvedeného dokladu vyplýva, že býva a žije dlhodobo so svojou družkou v C., v B.. Čo sa týka kvalifikácie trestného činu ako spáchaného so zbraňou, v jeho prípade nožom, poukazuje na rozchádzajúce výpovede vypočutých svedkov, a to poškodeného D., jeho matky, E. F., jeho brata G. F.. Má za to, že jeho väzobné stíhanie je nezákonné a nesprávne a v prípravnom konaní boli zásadným spôsobom porušené jeho práva ako obvineného, najmä právo na obhajobu, zásada rovnosti zbraní a kontradiktórnosti, právo na spravodlivé súdne konanie, pretože OČTK a sudcom pre prípravné konanie bola nedostatočne posúdená potreba povinnej obhajoby podľa § 37 odsek 2 Trestného poriadku, nakoľko trpí duševnou poruchou, je psychiatrický pacient, pričom netrpí len jednoduchou závislosťou od viacerých psychoaktívnych látok ale aj inými ťažkými depresívnymi a úzkostnými poruchami, kvôli ktorej mu vznikla závislosť od viacerých psychoaktívnych látok. Aj počas výkonu väzby je liečený psychiatrom. Počas jeho zadržania, vypočúvania pred vznesením obvinenia ako aj po vznesení obvinenia, počas výsluchu o väzbe, bol stále pod vplyvom silných opiátov a benzodiazepínov požitých v nadmernom množstve. Pred výsluchom pred vyšetrovateľkou si dal ďalšie tabletky na ukladnenie, pričom mal dovtedy už 8 kusov 1 gramových neurolov v tele s kombináciou silných opioidov, v dôsledku čoho nebol schopný vnímať zmysel trestného konania a nebol schopný ani sám sa obhajovať. Poukázal na rozhodnutie NS SR 3Tdo/37/2014, uznesenie KS v Žiline 1Tpo/86/2006, rozsudok NS SR 4Tdo/44/2016, ako aj rozhodnutia súdov ČR. Obhajca mu bol ustanovený dňa 20.06.2023, po jeho vzatí do väzby. Zápisnicu o výsluchu obvineného nepodpisal, pretože bol duševne a zdravotne v takom zlom stave, že nebol schopný v danom čase vnímať, čo sa okolo neho deje a už vôbec nie chápať zmysel výsluchu, či trestného konania. Odpis z registra trestov bol vyžiadaný dňa 18.06.2023, t.j. ešte pred vznesením obvinenia. Zastáva názor, že od výsluchu jeho matky dňa 18.06.2023 mohli OČTK nadobudnúť dôvodnú pochybnosť, či nie je daný dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 odsek 2 Trestného poriadku. Skutočnosť, že znaleckom posudku číslo 29/2023 sa uvádza, že psychiatricka neodporúča ochranné liečenie, že podľa jej názoru v čase skutku vedieť ovládať aj rozpoznať svoje konanie, neznamená, že bol v čase, kedy bol zadržaný schopný chápať zmysel trestného konania. Má za to že nové dôkazy - výpoveď jeho babky H. B. a záznam telefonického rozhovoru medzi ním a jeho babkou H. B. oslabujú dôvodnosť jeho väzby. Je toho názoru, že jeho väzba, aj keď z nej nebude prepustený na slobodu, môže byť nahradená dohľadom probačného a mediáčného úradníka, uložením primeraných povinností a obmedzením za súčasnej povinnosti podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami podľa osobitných predpisov. Necíti sa byť vinný zo skutku, ktorý mu je kladený za vinu, chcel by sa brániť v trestnom konaní na slobode. Navrhol, aby nadriadený súd podľa § 194 odsek 1 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a aby podľa § 194 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku rozhodol vo veci sám tak, že ho prepúšťa na slobodu.

Krajský súd ako súd nadriadený, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal podľa § 192 odsek 1 písmeno a/,b/ Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd I. stupňa po prezretí obžaloby, postupoval správne, v súlade s ustanovením § 238 odsek 4 Trestného poriadku. Zároveň postupom súdu I. stupňa bolo zachované ustanovenie § 72 odsek 2 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o existenciu materiálnych podmienok väzby u obžalovaného, krajský súd udáva, že dôvodnosť podozrenia, že skutok spáchal obžalovaný, ktorá vyplýva z dôkazov zabezpečených orgánmi činnými v trestnom konaní a popísaných v obžalobe prokurátora a dôvodnosť tohto podozrenia pretrváva aj po podaní obžaloby a nie je spochybnená ani tvrdeniami obžalovaného, pričom krajský súd v súvislosti

s dôvodnosťou podozrenia zo spáchania skutku obžalovaným poukazuje práve na výsluchy svedkov, závery znaleckého posudku a ďalších listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisového materiálu a sú popísané v obžalobe prokurátora. Je treba uviesť, že dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku obžalovaným bola zvýraznená aj podaním obžaloby na obžalovaného. Z týchto dôvodov preto krajský súd konštatuje, že prvá materiálna podmienka väzby u obžalovaného je daná, a to existenciou zistených skutočností nasvedčujúcich spáchaniu skutku, pre ktorý bola na obžalovaného podaná obžaloba a existenciou dôvodného podozrenia, že tento skutok spáchal obžalovaný.

Pokiaľ ide o druhú z materiálnych podmienok dôvodov väzby u obžalovaného, krajský súd udáva, že dôvod väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku je u obžalovaného daný jednak charakterom trestnej činnosti, z ktorej je dôvodne podozrivý a predchádzajúcim konaním obžalovaného, ktorý opakovane pácha trestnú činnosť a navyše posledných dvoch prípadoch bol odsúdený za trestnú činnosť násilného charakteru a to pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 21T/44/2016 zo dňa 28.04.2016 a rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 33T/49/2015 zo dňa 11.05.2016 pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona a iné, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody 3 roky a 4 mesiace, ako aj ústavné liečenie protialkoholické a protitoxikomanické. V priestupkovom konaní má evidovaný jeden priestupok, ide o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Táto skutočnosť v súvislosti s dôvodným podozrením, že obžalovaný požíva omamné látky, sám obžalovaný deklaruje svoju závislosť od opiátov, čo bolo preukázané aj znaleckým dokazovaním, pričom v závere znaleckého posudku H. I. J., znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria je konštatovaná závislosť na psychoaktívnych látkach obžalovaného, ako aj skutočnosť, že je k svojmu stavu, ako aj nadmernému predpisu liekov u rôznych lekárov nekritický, skutočnosťou, že skutku sa mal dopustiť s použitím zbrane, sú tými konkrétnymi skutočnosťami, ktoré u obžalovaného odôvodňujú dôvod väzby podľa § 71 odsek písmeno c/ Trestného poriadku. Napokon aj charakter a závažnosť páchanej trestnej činnosti obžalovaným (násilná trestná činnosť spáchaná so zbraňou), z ktorej je stále dôvodne podozrivý, je skutočnosťou, ktorá u neho odôvodňuje obavu z možného pokračovania v trestnej činnosti. Práve tieto konkrétne skutočnosti sú aj tými skutočnosťami, ktoré súčasne vylučujú nahradenie väzby niektorým z inštitútov na to určených Trestným poriadkom, pretože práve vzhľadom na charakter predchádzajúceho spôsobu života obžalovaného a charakter jeho trestnej činnosti nie je možné predpokladať, že tento inštitút bude v dostatočnom rozsahu eliminovať obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti obžalovaným.

Pokiaľ ide o sťažnostné námietky obžalovaného, tieto neboli opodstatnené, boli obhajobnými tvrdeniami obžalovaného (navyše išlo o totožné námietky, s ktorými sa nadriadený súd už vysporiadal v poslednom rozhodnutí sp. zn. 2Tpo/39/2023 zo dňa 04.10.2023 o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno, ktorým zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby). Zároveň nadriadený súd poukazuje na skutočnosť, že súd pri rozhodovaní o väzbe hodnotí vykonané dôkazy len z pohľadu dôvodného podozrenia, teda nie z pohľadu ustálenej viny obžalovaného. Bude úlohou súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní postupovať v konaní tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre jeho rozhodnutie, čiže objasniť všetky okolnosti trestného činu, aby bolo možné vzhľadom na dané štádium trestného konania rozhodnúť o podanej obžalobe a súčasne aj z pohľadu obhajoby, aby bolo zrejmé, ako sa súd s touto vysporiadal v skutkovej či právnej rovine. Taktiež krajský súd poukazuje na to, že vzhľadom na závažnosť spáchaného skutku, pozbavenie osobnej slobody obžalovaného, aj v konaní pred súdom I. stupňa po podaní obžaloby, nie je neprimeraným opatrením k povahe stíhaného trestného činu a trestu, ktorý zaň možno uložiť.

So zreteľom na uvedené krajský súd považoval rozhodnutie súdu I. stupňa za vecne správne a zákonné a sťažnosť obžalovaného podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku zamietol.

Pozornosti nadriadeného súdu však neušla tá skutočnosť, že súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil zrejme podanie obžalovaného podľa § 363 ako žiadosť o prepustenie z väzby, a nad rámec svojho rozhodnutia rozhodol aj výrokom podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku. Nadriadený súd pripomína rozhodnutie NS SR č. 10 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2013, podľa ktorého súd pri rozhodovaní podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku nerozhoduje samostatným výrokom podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku ani v prípade, že bola takáto žiadosť podaná, len sa s touto skutočnosťou vysporiada v odôvodnení uznesenia. Nadriadený súd upozorňuje súd prvého stupňa aj na poučenie pri uznesení podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku, kde je voči

všetkým výrokom vyhláseného uznesenia prípustné podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia. Odôvodnenie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné, pretože sa stroho odvoláva na predchádzajúce rozhodnutia o väzbe obžalovaného, čo je pri rozhodnutí o väzbe neprípustné a nedostatočné. Pozornosti nadriadeného súdu neušlo, že vo výroku napadnutého uznesenia pod bodom III. došlo zrejme k chybe v písaní, keď súd prvého stupňa uviedol, že neprijíma písomný sľub obvineného podľa § 80 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku, pričom správne má byť podľa § 80 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku. Dané pochybenia súdu I. stupňa však neboli dôvodom na zrušenie napadnutého uznesenia, pretože súd I. stupňa správne postupom podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku rozhodol, že obžalovaný sa ponecháva vo väzbe, pretože dôvod väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku u tohto naďalej trvá, čím došlo k rozhodnutiu o väzbe obžalovaného pre ďalšie štádium trestného konania, t.j. štádium po podaní obžaloby.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.